

Снимка на Чайковски от времето, когато пише Първата си симфония

ковски пише: „...Симфонията е най-лиричната от всички музикални форми... Не трябва ли тя да изразява всичко онова, за което няма думи, но което напират от душата и иска да бъде изказано.“ И още с първата си симфония той определя лирико-психологичната линия в симфоничния жанр в руската музика.

ПЪРВА СИМФОНИЯ, наречена „**ЗИМНИ МЕЧТИ**“, носи характерната за Чайковски лирична атмосфера и същевременно се доближава до характера на елегична изповед, типична за европейската романтична симфония. Но

стремейки се да продължи традициите на своите предшественици и учители, композиторът търси придаването на национален мелодичен облик на симфонията, въвежда и руската народна песен „Цвели цветици“ във финала.

За първи път прозвучават двете части – Анданте и Скерцо на концерт на Руското музикално общество в Санкт Петербург през 1867, а на 15 февруари 1868 с голям успех е изпълнена вече цялата симфония в Москва, под диригентството на Николай Рубинщайн.

© 2012

СЕЗОН 2011–2012

ГЛАВЕН ДИРИГЕНТ
МАРТИН ПАНТЕЛЕЕВ

ВТОРИ Концерт

ОТ АБОНАМЕНТЕН
ЦИКЪЛ „Зимни вечери“

ПРОГРАМА

Основана от проф. Саша Попов 1928 г.
Директор - Явор Димитров

Софийска филхармония

12 януари
Зала „България“

Строго се забранява снимането
с видеокамери, фотоапарати и GSM
по време на концерти

Перфектният звук без конкуренция

Софийска филхармония
учтиво моли уважаемата публика
да изключи мобилните си комуникации
преди концерта

софийска филхармония

ство между тях за дълго е било прекъснато след развода на Йоахим със съпругата му Амалия, на чиято страна застава Брамс. И написването на Двойния концерт е бил своеобразен жест на помирение. Композиторият въвежда в мелодиката интонацията A-E-F (ла-ми-фа), като вариант на F-A-E, произлизащ от личното мото на Йоахим – типична романтична фраза „*Frei aber einsam*“ („свободен, но самотен“). А 34 години по-рано, в Дюселдорф през 1853, младият Брамс е участвал заедно с Роберт Шуман и неговия ученик Алберт Дитрих в композирането на колективната „F-A-E Sonata“, посветена на Йоахим, всяка част от която е била изградена върху този мотив.

Под диригентството на Брамс Йоахим и Хаусман свирят неколкостранно концерта през сезона 1887/88 и композиторият подарява манускрипта на Йоахим с посвещението „*На този, за когото това е написано*“. Парадоксално обаче, мнозина музиканти, включително и Клара Шуман, не са възприели възторжено творбата, която по-късно се утвърждава сред шедьовите в концертния репертоар, привлекателна със своята богата мелодика, симфонична мащабност и инструментален виртуозитет, изискващ равностойни, ярки солисти.

Йозеф Йоахим и Клара Шуман
по време на концерт
Картина на Адолф фон Менцел от 1854 г.

ПЬОТР ИЛИЧ ЧАЙКОВСКИ започва да пише своята Първа симфония през 1866 г., веднага след завършване на Петербургската консерватория. Посветена е на Николай Рубинщайн, по чиято покана същата година младият композитор постъпва като професор в Московската консерватория. По-късно, вече в зрелите си години, Чай-

софийска филхармония

евангелист Лука. Според други традиции се приема, че иконата е изработена през VII век. Божията майка е изобразена чрез рядък вид живописна техника – енкаустика. Според светите традиции, пигментите и во-съкът в тази икона са размесени с прахта на загинали християнски мъченици.

Написах Влахерна като съзерцание на онова све-щено пространство, в което на 1 октомври 910 г. – по свидетелствата на Св. Андрей Юродиви – между събралите се и вече отчаяни от сарацинската обсада вярващи, от небесата се спуснала Светата Дева. Об-градена от Ангели и Светци. Коленичила в сред църква-та плачейки, тя се молила часове наред за спасението на целия свят, а после разстлала над всички величавия Си и страшен Покров. Съзерцание и потапяне в свет-лината на пространство, което мигновено поражда напеви, поражда мощни пластове от багри и звуци сли-ващи се с пролетите сълзи. До днес те могат да бъдат дочути в капките на свещения извор в южната страна на храма. Сълзи, които като че ли продължават да се молят за нашето спасение.”

Прочутият **ДВОЕН КОН-ЦЕРТ ЗА ЦИГУЛКА И ВИО-ЛОНЧЕЛО** е последната ор-кестрова творба на **ЙОХАНЕС БРАМС**. Написан през лятото на 1887, концертът прозвуча-ва за първи път на 18 октомври същата година в залата Гюрце-них в Кьолн, в изпълнение на двама големи музиканти, твор-ческото сътрудничество с които е инспирирало през годините раждането на едни от най-кра-сивите страници в творчеството

на Брамс. Виолончелистът Роберт Хаусман (1852–1909), ученик на Йоахим и член на кuartет „Йоахим“, е първият изпълнител и на написаната за него Втора виолончелова соната опус 99. С Йозеф Йоахим (1831–1907), един от най-ярките цигулари на XIX век, също и диригент, компози-тор и педагог, е свързано създаването на Цигулковия кон-церт и редица камерни опуси на Брамс. Близкото приятел-

СОФИЙСКА ФИЛХАРМОНИЯ
Сезон 2011/2012

КОНЦЕРТ

ТОЗИ ПРОЕКТ
Е РЕАЛИЗИРАН С ФИНАНСОВАТА ПОДКРЕПА
НА МИНИСТЕРСТВОТО НА КУЛТУРАТА

Главен диригент
МАРТИН ПАНТЕЛЕЕВ

Солисти
АЛБЕНА ДАНАИЛОВА
цигулка

Концертмайстор на Виенската филхармония

АЛЕКСАНДЪР ХЮЛСХОФ
виолончело
Германия

Концертмайстор
Павел Златарев

12 януари 2012, четвъртък
Зала „България“
Начало 19 часа

софийска филхармония

софийска филхармония

ПРОГРАМА

ГЕОРГИ АРНАУДОВ

(1957)

ВЛАХЕРНА – ПОКРОВ БОГОРОДИЧЕН

/световна премиера/

ЙОХАНЕС БРАМС

(1833–1897)

КОНЦЕРТ ЗА ЦИГУЛКА, ВИОЛОНЧЕЛО И ОРКЕСТЪР

ла минор, опус 102

Allegro

Andante

Vivace non troppo

ПЬОТР ИЛИЧ ЧАЙКОВСКИ

(1840–1893)

СИМФОНИЯ № 1 „ЗИМНИ МЕЧТИ“

сол минор, опус 13

„Мечти по зимния път“. *Allegro tranquillo*

„Мрачен край, мъглив край“.

Adagio cantabile ma non tanto.

Скерцо. *Allegro scherzando giocoso.*

Финал. *Andante lugubre – Allegro maestoso.*

Шуберт, Шостакович, Блох. Негова заслуга е откриването на забравени камерни творби на Роберт Кан и Адриан-Франсоа Серве, както и Концерта за виолончело от Фридрих Гернсхайм, на когото посвещава първото издание на фестивала в Ландау.

Ученик на Мартин Остертаг в Карлсруе и Лин Харел в Лос Анжелис, от 1997 Александър Хюлсхоф е професор по виолончело в Академия Фолкванг в Есен.

Свири на инструмент, изработен от Джовани Гранчино през 1691 в Милано, на което е свирил прочутият Давид Попер.

Един от най-интересните ни съвременни творци, **ГЕОРГИ АРНАУДОВ** (1957) разгръща своя ярко индивидуален талант в широк жанров кръг – автор е на множество симфонични, камерни, вокални и клавирни опуси, сценични творби, театрална и филмова музика. Произведенията му звучат на десетки авторитетни интернационални форуми. От 1984 г. той е преподавател в НМУ „Любомир Пипков“, от 2000 г. е редовен преподавател в Нов български университет в Департамент „Театър“, от 2008 и в Департамент „Музика“, а от 2009 г. е доцент по композиция и хармония. Носител е на редица престижни международни награди и премии. Има издадени множество авторски компактдискове, както и творби, включени в издания на прочути български и световни изпълнители, издадени в България, САЩ, Германия, Австрия и Великобритания. През последните години редица негови творби имат своите световни премиери в най-престижни зали по света.

За новата си творба **ВЛАХЕРНА, ПОКРОВ БОГОРОДИЧЕН** композиторът споделя:

„Написах тази творба в края на 2011 г. като рефлексия и отглас от досега ми с иконата на Влахерската Света Богородица. Приемана за първата Одигитрия, според някои тя е зографисана от ръката на самия

хармония, като например Новогодишния концерт на 1 януари 2009 в Златната зала на „Музикферайн“. Работи с диригенти като С. Озава, Д. Баренбойм, К. Ешенбах, Л. Мазел.

АЛЕКСАНДЪР ХЮЛС-ХОФ (1969) се утвърждава през последните години сред най-известните виолончелисти на световния концертен подиум. Неговите интерпретации привличат с богатата си емоционалност, инструментална прецизност, топъл лиричен тон.

Той е чест гост солист на реномирани оркестри като Филхармоничния оркестър на Германското радио, Германс-

ката държавна филхармония, Чешката филхармония в Бърно, Нова филхармония – Вестфалия, Симфоничния оркестър на Кордоба, Симфоничния оркестър в Салта, Ансамбъла Солисти на Тел Авив, Симфоничния оркестър на Лимбург в Маастрихт. Редовно осъществява концертни турнета из Европа, Близкия и Далечния Изток, Азия, Северна и Южна Америка.

Камерното музициране заема важно място в творческата му работа. Той свири с Трио „Бамберг“, Fine Arts Quartett, с музиканти като Фридеман Айхорн, Хагай Шахам, Вадим Глузман, Гил Шарон, Райнер Хонек, Борис Гарлицки, Андреас Фрьолих, Патриция Пагни, Роланд Крюгер, Лин Харел, Игор Ойстрах, Томас Брандис, Вадим Бродски, Стивън Исерлис, в прочути концертни зали като Берлинската филхармония, Концертгебау – Амстердам, De Doelen – Ротердам, Wigmore Hall – Лондон и др.

Гостувал е на фестивалите в Шлезвиг-Холщайн, „Енеску“, „Кфар Блум“ (Израел), „Amadeo“, „Берлинер Фествохен“, „Рейнска пролет“, „Рейнски музикален фестивал“ и др. Той е артистичен директор на фестивала за камерна музика в Клостер Камп и на фестивала „Музикални дни“ в Ландау.

Многобройните му записи за компактдискове, издадени от „Novalis“, „Naxos“, „Musicaphon“, „Brilliant“ и др., включват творби на Брамс, Бетовен, Менделсон,

софийска филхармония

МАРТИН ПАНТЕЛЕЕВ

прави своя успешен диригентски дебют със Софийската филхармония през 2004 с изпълнението на Първа симфония на Малер. От 2006 той е постоянен гост-диригент, от октомври 2009 – диригент на оркестъра, а от сезон 2011/2012 е главен диригент на Софийската филхармония.

Талантливият диригент, цигулар и композитор, роден в София, произхожда от семейство на музиканти и от 4-годишен започва да учи цигулка. Завършва Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ при проф. Йосиф Радионов, по-късно и майсторските класове на проф. Захар Брон в Хамбург и проф. Ифра Нийман в Майнц и Лондон. Същевременно работи и с големия български композитор и диригент акад. проф. Васил Казанджиев.

През 1995 спечелва II награда за композиция и Специалната награда за изпълнение на Шуберт на Международния конкурс „Земята и хората“ в София. През 1999 като втори диригент на Филхармония на нациите, създадена от Ленард Бърнстейн и проф. Юстус Франц, концертира в САЩ, Китай, Русия и Германия. Същата година премиерата на неговата Първа симфония е дирижирана от Юстус Франц, след това е изпълнена и в Берлин, Франкфурт и на фестивала „Шлезвиг Холщайн“. За тази творба Мартин Пантелеев получава наградата „Davidoff Prix“. Неговата Симфонична поема „Две“ е премиерно изпълнена и записана на компакт диск през 2000 на Фестивала на нациите в Бад Вьорисхофен (Германия), а Концертът му за ударни и оркестър е изпълнен за първи път в Пекин от Пекински симфоничен оркестър с диригент Лихуа Тан и солист Ли Биао.

Като солист в цигулковите концерти на Макс Брух и Ян Сибелиус участва през 2001 в „Rheingau Musik Festival“ и „MDR Musik Sommer“ в Германия, а от 2002 организира свой фестивал „Kammermusik Tage“ в Барт (Германия).

През 2003 като солист на „Camerata Salzburg“, заедно с Дерек Хан и Марио Брунело, участва в изпълнението

софийска филхармония

на Тройния концерт на Бетовен на Международния фестивал „Дж. Енеску“ в Букурещ. В същата година дирижира премиерата на своята Трета симфония на „Фестивала на нациите“ в Бад Вьорисхофен, Германия и записва Първата и Третата си симфонии със Симфоничния оркестър на Българското национално радио. По това време е приет за член на Съюза на българските композитори. За своите композиции и концертна дейност из целия свят през 2005 музикантът е удостоен със специална награда от Министерство на културата и СБК.

Мартин Пантелеев е дирижирал прочути оркестри като симфоничния оркестър на Шлезвиг-Холщайн (Германия), симфоничния оркестър на град Лече (Италия), Нидерландски симфоничен оркестър, Камерния оркестър на Концертгебау, Амстердам, Националният симфоничен оркестър на Украйна, гастролирал е със Софийски фестивален оркестър в САЩ и Холандия, а през октомври 2007 открива сезона на Берлинските симфоници в голямата зала на Берлинската филхармония. Сред десетките покани за гостувания през последните сезони са и тези на Берлинските Симфоници и на Филхармоничния Оркестър на Кейп Таун, Южна Африка. А през юни 2010 той дирижира с голям успех Софийската филхармония на Международния музикален фестивал в Клагенфурт, Австрия.

АЛБЕНА ДАНАИЛОВА е родена в София в семейството на изтъкнати музиканти. Първите си уроци по цигулка получава на 5-годишна възраст. Завършва Националното музикално училище „Любомир Пипков“, където е ученичка първоначално на Нели Желева, а по-късно на проф. Дора

Иванова, с която работи и по време на следването си в Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“. Дипломира се като балкалавър. Продължава образованието си в Германия при проф. Петру Мунтеану. Завършва Musikhochschule für Musik und Theater в Рощок с бакалавърска и магистърска степен.

софийска филхармония

Паралелно с редовното си обучение посещава майсторските класове на проф. М. Минчев, проф. И. Озим, проф. У. Левин, проф. Л. Каплан в България, Германия, САЩ. Стипендиантка е на фондацията „Horst Rahe“.

Албена Данаилова е лауреат на конкурсите „С. Обретенов“, „Млади музикални дарования“, „Я. Коциан“ и „Концертино Прага“ (Чехия), „Kloster Schöntal“ (Германия), „Tibor Varga“ (Швейцария), „Виторио Гуи“ (Италия).

Талантливата цигуларка развива активна концертна дейност, чието начало поставя с първия си самостоятелен концерт на 12-годишна възраст. Била е солистка на Младешка филхармония – София, Камерен оркестър „Софийски солисти“, Камерен оркестър град Добрич, оркестър „Симфониета“ при БНР, „Mecklenburger Kammermusik“, Norddeutsche Philharmonie – Рощок, Симфоничния оркестър на Бад Райхенхал и др. с които е музицирала под ръководството на Ц. Делибозов, Пл. Джурев, И. Дафов, А. Андреев, Б. Райнеке, Демлере, Хаусшилд. През април 2005 дебютира в Musikhalle – Hamburg с концерта за цигулка и оркестър на Чайковски под диригентството на Р. Шели. Гостувала е като солист и с кuartет „Миландер“ в Израел, САЩ, Австрия, Швейцария, Чехия, Полша, Германия и др. С голям успех е участвала на международните фестивали „Катя Попова“, „Варненско лято“, „Е.Чакъров“, Камерния фестивал – Пловдив (в рамките на Европейския месец на културата – 1999) и ежегодно на „Софийско лято“.

Реализирала е записи в Българското национално радио, Българската национална телевизия, NDR (Севернонемското радио), Deutsche Radio – Берлин.

Репертоарът ѝ обхваща творби от епохата на Барока до XX век, цигулковите концерти на Сибелиус, Чайковски, Менделсон, Бетовен, Брамс, Моцарт – № 3, 4, 5 и Симфония-концертанте, Бах – Концерт за две цигулки и др.

Албена Данаилова е била последователно водач на втори цигулки, помощник-концертмайстор и концертмайстор (2006–2007) на Баварската държавна опера в Мюнхен с главен диригент Зубин Мета. През 2004 печели концертмайсторско място в Лондонската филхармония.

От сезон 2008/2009 е първи концертмайстор на Виенската държавна опера и първата жена на този пост в цялата история на прочутия оркестър. Паралелно с оперните спектакли тя участва и в програми на Виенската фи-

софийска филхармония